

Predviden izvedbeni urnik za modul Zgodovina medicine na UL MF v študijskem letu 2020/2021

Urnik bomo prilagajali sproti glede na potrebe študentov in situacijo s COVID-19. Spremembe urnika bodo sproti objavljene v e-učilnici.

Predavanja za študente medicine potekajo v poletnem semestru ob ponedeljkih med 12. in 14. uro v Srednji predavalnici MF.

Izvedbeni urnik predavanj **ZGODOVINA MEDICINE** bo predvidoma naslednji:

Termin	Vsebina predavanj
1.	Uvod v zgodovino medicine: spoznavanje temeljnih medicinskih pojmov, spreminjanje pogledov na zdravje in bolezni skozi čas; univerzalnost, internacionalnost in interdisciplinarnost medicine
2.	Pramedicina: empirična, magična in teurgična medicina in dialektika medicinske miselnosti, sodobne paleomedicinske metode za prepoznavanje bolezni na prastarih humanih ostankih
3.	Medicina v sužnjelastništvu: prvi pisni viri, medicina starih kultur po svetu in njihove posebnosti, prvi zakoniki, posebne prakse, mumificiranje, obrezovanje ...
4.	Medicinski simbol: izvor, pomen, današnja vloga, povezava s farmacijo ...
5.	Grška antična medicina: razvoj racionalne medicine in etične medicinske misli skozi čas, pomen Hipokrata za današnji čas; <i>videoprojekcija: Razvoj medicine od Hipokrata naprej</i>
6.	Rimska antična medicina: razvoj higiene, zdravstvene zakonodaje, znanstvene metodologije in vpliv na sledeča obdobja
7.	Srednjeveška medicina: vpliv bizantinske in samostanske medicine na razvoj zahodne medicine, karitativnost v medicini, zdravstvena vloga slovenskih samostanov ..
8.	Arabska medicina: vez med antiko in renesanso, razvoj kirurgije, farmacije, vpeljava javnih bolnišnic ... vpliv na zahodno medicino
9.	Renesančna medicina: velike družbene spremembe in vpliv na medicino; temeljne zdravstvene reforme splošne medicine, epidemiologije, kirurgije in njihovi protagonisti; nove bolezni - sifilis

10.	Kužne bolezni v zgodovini človeštva: vpliv na družbo, posledice, javnozdravstveni ukrepi (izolacija, karantena, kontumac, cepljenje), primerjava historičnih kug s sodobnejšimi boleznimi: influenza, španska gripa, aids, hepatitis C, bolezen norih krav, ebola, sars, covid-19 ...
11.	Revolucija naravoslovnih znanosti in medicina: odkritje krvnega obtoka, mikroskopa, injekcijske igle, transfuzije ... in novi koncepti v medicini
12.	Razsvetljenska medicina in dunajska medicinska šola: prvi javnozdravstveni zakoni na Slovenskem, nastanek zdravstvenega šolstva in bolnišnic pri Slovencih: babiške šole, medicinsko-kirurški licej, medicinske fakultete, sestrške šole, farmacevtski študij; slovenske bolnišnice, sanatoriji, zdravilišča
13.	Marko Gerbec in Academia Operosorum: slovenska medicinska dediščina do 20. stoletja in njeni protagonisti, <i>videoprojkcija dokumentarnega filma o Gerbcu</i>
14.	Dosežki medicine 19. stol. in vpliv mikrobiologije, anesteziologije, asepse in antiseptike na sodobno medicino, predvsem na kirurške stroke ...
15.	Razvoj interne medicine: odkritje perkusije, stetoskopa, prvih prototipov endoskopov, rtg žarkov, radioaktivnega sevanja, uspešnih zdravil ter alternativna in komplementarna zdravljenja ...
16.	Medicina 20. stoletja, javno zdravstvo in preventiva: cepiva, odkritje EKG, EEG, izventelesne cirkulacije, umetnih zaklopk, umetnih kolkov ..., razvoj kemoterapevtikov (salvarzan, antibiotiki, hormoni, kortikosteroidi, vitamini), cepiva, proticepilska gibanja, epidemiološko delo; zdravstveno zavarovanje; javnozdravstvene ustanove Štamparjeve medicine: zdravstveni domovi, dispanzerji ...; vpeljava preventivnih ukrepov: higienizacija okolja, ureditev pitne vode, jodiranje soli, fluoriranje zob ..., presejalne metode
17.	Socialna zgodovina medicine: življenjske in bivalne razmere, revščina, lakota, neizobraženost; jetika, alkoholizem in duševne bolezni; bolezenska stigma skozi čas: kuge, sifilis, jetika, rak, aids, covid-19 ..

18.	Dosežki slovenskih zdravnikov na tujem in nekaterih tujih zdravnikov pri nas (tudi nobelovec Pregl) ter razvoj organiziranih zdravniških združb: društva zdravnikov, zdravniške zbornice, stanovskih glasil; zdravstveni poklici skozi čas
19.	Ženska v medicini skozi čas, od matriarhata, do karitativne negovalke, redovnic(kov) negovalk, zdravnice; hormonska kontracepcija s planiranjem rojstev - revolucionarna osamosvojiteljstva ženske. Prva slovenska zdravnica Eleonora Jenko Groyer
20.	Šolska medicina, etnomedicina, komplementarna in alternativna medicina Spodbujanje študentskega razmišljanja s temami o spreminjanju vsebin skozi čas: alkoholizma, kajenja, homoseksualnosti, dopinga, kontracepcije skozi čas, o medicinskem ozadju čarovništva, evgenike, patografije

Ogledi (virtualni - v primeru koronske zapore): Ljubljansko bolnišnično mesto, Ljubljana z zdravstveno preteklostjo, Lekova medicinsko-farmaceutska zbirka, Semeniška knjižnica z dragoceno Gerbčevo medicinsko knjižnico, hiša nobelovca Fritza Pregla s filmom o njem, obisk dunajskih medicinskih muzejev: patološkega, anatomskega, zgodovinskomedicinskega Josephinum, muzeja kontracepcije
